

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра наглядово-профілактичної діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор Національного
університету з навчальної та
методичної роботи
к.психол.н., професор

_____ О.О.Назаров
“ ___ ” _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВознавство

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 161 «Хімічні технології та інженерія»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація - радіаційний та хімічний захист
(назва спеціалізації)

спеціальність - 101 «Екологія»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація - екологічна безпека
(назва спеціалізації)

спеціальність - 053 «Психологія»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація - екстремальна та кризова психологія
(назва спеціалізації)

спеціальність - 263 «Цивільна безпека»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації - цивільний захист та охорона праці,
(назва спеціалізації)

спеціальність 6.170203 «Пожежна безпека»
(шифр і назва спеціальності)

Харків 2017 рік
(місто)

Робоча програма нормативної дисципліни «Правознавство» для здобувачів
(назва навчальної дисципліни)
вищої освіти

за спеціальністю 161 «Хімічні технології та інженерія»
за спеціалізацію - радіаційний та хімічний захист

за спеціальністю 101 «Екологія»
за спеціалізацію - екологічна безпека

за спеціальністю 053 «Психологія»
за спеціалізацію екстремальна та кризова психологія

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»
за спеціалізаціями - цивільний захист та охорона праці

за спеціальністю 6.170203 «Пожежна безпека»

Розробники: начальник кафедри наглядово-профілактичної діяльності,
кандидат педагогічних наук, доцент Островерх О.О.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму рекомендовано кафедрою наглядово-профілактичної
діяльності

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 2017 року

Начальник кафедри наглядово-профілактичної діяльності

Островерх О.О.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 2017 року

Схвалено вченою радою факультету цивільного захисту

Протокол № __ від. “ ____ ” _____ 2017 року

Голова вченої ради факультету цивільного захисту

Удянський М.М.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 2017 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, (спеціалізація) освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань <u>1702 «Цивільна безпека», 0401 «Природничі науки», 0513 «Хімічна технологія та інженерія», 0301 «Соціально-політичні науки»</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
	Спеціальність (спеціалізація): <u>6.030102 «Психологія»</u> (спеціалізація - екстремальна та кризова психологія) <u>6.170203 «Пожежна безпека»</u> <u>6.170201 «Цивільний захист»</u> <u>6.170202 «Охорона праці»</u> <u>6.051301 «Хімічна технологія»</u> (спеціалізація - радіаційний та хімічний захист) <u>6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»</u>		
Модуль 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		2015-й	2015-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)		5-й	5-й
Загальна кількість годин 90		Лекції	
З них: аудиторних <u>32</u> самостійної роботи <u>58</u>	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	82 год.
Індивідуальні завдання: 0 год.			
Вид контролю: диференційований залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 0,55;

для заочної форми навчання - 0,097.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати у майбутніх фахівців системні правові знання, активну громадську позицію, а також сприяти підвищенню рівня правової свідомості здобувачів вищої освіти, що дозволить орієнтуватися у суспільних відносинах, які регулюються й охороняються правом.

Завдання: закріпити, поглибити й узагальнити знання з правознавства, виявити здатність їх застосувати у практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні правові терміни та визначення;
- основні засади відносин між державою та громадянином;
- права та обов'язки людини і громадянина;
- історію конституційного процесу в Україні;
- сутність конституційного ладу України;
- порядок діяльності основних гілок влади в Україні;
- основні положення сімейного, цивільного, житлового, адміністративного, кримінального, кримінального процесуального права України.

уміти:

- застосовувати отримані правові знання у повсякденному житті та практичній діяльності;
- юридично грамотно тлумачити норми законодавства;
- правильно складати нормативно-правові документи;
- самостійно і систематично вивчати основні положення чинних нормативних актів;
- користуватися правовими термінами;
- застосовувати свої конституційні та законні права і виконувати обов'язки в суворій відповідності із чинним законодавством.

мати навички:

- у тлумаченні нормативно-правові актів, користуванні понятійним апаратом;
- у застосуванні набутих теоретичних знань, у процесі практичної діяльності;
- у розробці нормативно обґрунтованих рішень забезпечення належного рівня виконання своїх професійних обов'язків.

1.4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

1. Здатність визначати та застосовувати теоретичні правові поняття, терміни, категорії для аналізу й пояснення правових явищ, процесів, подій державно-правової дійсності;
2. Здатність визначати причинно-наслідкові зв'язки, сутність і значення правових явищ, процесів і подій, пов'язаних із правом, суть і форми зв'язків особи та держави;
3. Уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати й узагальнювати інформацію правового змісту;
4. Здатність працювати із джерелами права та юридичними документами, довідковою правовою літературою для самостійного пошуку правової інформації;
5. Здатність аналізувати й систематизувати інформацію правового змісту, користуватися зразками юридичних документів;
6. Здатність формулювати емоційно-ціннісне ставлення до права як суспільного явища, що задовольняє інтереси й потреби суспільства, здатність висловлювати власні оцінні судження, оперуючи такими категоріями, як справедливість, право, демократія, свобода, права людини на основі здобутих знань та з урахуванням загальнолюдських і національних

цінностей, власної системи цінностей; уміння формулювати обґрунтовану думку щодо суспільних проблем, пов'язаних із правом;

7. Здатність використовувати правові теоретичні знання для виконання практичних завдань;

8. Здатність при виконанні службових обов'язків здійснювати вибір моделі поведінки на підставі норм права й положень законодавства, реалізувати їх у різних видах правовідносин.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Тема 1. Основні загальні поняття теорії права та держави.

Поняття держави, її ознаки та функції. Форми держави. Механізм держави. Поняття, ознаки та функції права. Правові норми: поняття, ознаки, структура та види. Характеристика джерел права. Правовідносини: поняття, ознаки та структура. Поняття, ознаки і види правопорушень. Юридична відповідь: поняття, ознаки та види.

Тема 2. Конституція як основний закон держави і суспільства. Права та обов'язки громадян України.

Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні. Декларація про державний суверенітет та Акт проголошення незалежності України. Розробка та прийняття нової Конституції України. Розвиток конституційного процесу в Україні на сучасному етапі. Поняття суспільного устрою, його елементи та закріплення його основ у Конституції України. Соціальна та правова держава. Державна влада і суверенітет. Політична система. Конституційне регулювання економічних відносин. Державні символи України.

Поняття основних прав і свобод громадянина. Співвідношення прав людини і громадянина. Характерні риси основних прав і свобод. Міжнародні пакти про права людини та їх відображення у конституційному законодавстві України. Громадянські та політичні права і свободи людини та громадянина, їх значення, гарантії реалізації, закріплення в Конституції України. Соціально-економічні права громадян, їх значення та конституційне закріплення. Гарантії реалізації соціально-економічних прав громадян на сучасному етапі. Правовий статус національних меншин. Основні обов'язки громадян України. Громадянство України.

Тема 3. Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України.

Поняття безпосередньої демократії та форм її здійснення. Вибори, виборча система і виборче право України. Правове регулювання підготовки та проведення виборів та їх визначення Конституційний Інститут всеукраїнського референдуму: поняття, види, предмет. Підготовка та проведення референдуму. Визначення результатів референдуму. Опублікування, введення в дію змін або відміну законів, що прийняті референдумом. Поняття територіального устрою України. Конституційне регулювання системи адміністративно-територіального устрою України.

Тема 4. Загальна характеристика системи органів державної влади.

Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади України. Право законодавчої ініціативи та її суб'єкти. Президент України – глава держави. Кабінет Міністрів України – Уряд України. Центральні та місцеві органи виконавчої влади в Україні. Судова влада в Україні. Прокуратура в системі державного механізму, її завдання, функції, повноваження, організація та діяльність. Конституційний Суд у системі державних органів України, його місце і значення для державотворчого процесу.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА УКРАЇНИ

Тема 5. Основи цивільного права та цивільного процесу України

Поняття, принципи, система та функції цивільного права. Цивільна правоздатність та дієздатність. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Суб'єкти цивільних правовідносин. Загальна характеристика угод. Право власності: приватна власність, колективна власність, державна власність, спільна власність. Захист права власності. Зобов'язальне право. Основні положення про цивільно-правовий договір. Загальна характеристика окремих видів договорів. Поняття цивільно-правової відповідальності. Спадкове право. Успадкування по заповіту і по закону. Поняття цивільного процесу, його суб'єкти. Докази і їх правове положення. Стадії цивільного процесу.

Тема 6. Законодавство про працю та соціальний захист населення

Поняття, функції та джерела трудового права. Суб'єкти трудових правовідносин, їх праводієздатність. Колективний договір, трудовий договір та контракт, їх значення. Робочий час та час відпочинку. Оплата праці. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність сторін. Особливості правового регулювання праці і відпочинку працівників цивільного захисту. Соціальний захист. Поняття та види пенсій.

Тема 7. Основи сімейного права та житлового права України

Предмет, принципи і завдання сімейного права. Поняття шлюбу та сім'ї. Підстави виникнення та припинення шлюбу. Поняття «шлюбний контракт». Недійсність шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Підстави й порядок розірвання шлюбу. Права та обов'язки батьків і дітей. Аліментні зобов'язання батьків і дітей. Опіка та піклування. Загальна характеристика житлового законодавства України. Право громадян на житло та форми його реалізації. Договір житлового найму. Користування жилими, службовими жилими приміщеннями і гуртожитками.

Тема 8. Основи адміністративного та кримінального права України.

Поняття, система та функції кримінального права. Поняття злочину та злочинності. Кримінальний закон, його дія в часі, просторі і колі осіб. Поняття зворотної сили кримінального закону. Класифікація злочинності. Поняття, значення та зміст складу злочину. Об'єкт та об'єктивна сторона; суб'єкт та суб'єктивна сторона. Кримінальна відповідальність неповнолітніх, її види та порядок застосування. Види злочинів. Загальна характеристика злочинів: злочини проти власності; проти життя; здоров'я і гідності особи; проти громадської безпеки та ін. Поняття адміністративного права України. Суб'єкти адміністративного права. Поняття адміністративної відповідальності. Поняття виконавчої діяльності. принцип виконавчої влади.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1 . Загальні положення конституційного права України												
Тема 1. Основні загальні поняття теорії права та держави.	12	2	2	-	-	8	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Конституція як основний закон держави і суспільства.	12	2	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10
Тема 3. Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України.	12	2	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10
Тема 4. Загальна характеристика системи органів державної влади	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	48	8	8	-	-	32	48	6	2	-	-	40
Змістовий модуль 2 Основи правознавства України												

Тема 5. Основи цивільного права та цивільного процесу	10	2	2	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Тема 6. Законодавство про працю та соціальний захист населення	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Основи сімейного та житлового права України	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 8. Основи адміністративного та кримінального права	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	42	8	8	-	-	26	42	-	-	-	-	42
Усього годин за дисципліну	90	16	16	-	-	58	90	6	2	-	-	82

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Теми семінарських занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні загальні поняття теорії права та держави.	2
2	Тема 2. Конституція як основний закон держави і суспільства. Права та обов'язки громадян України	2
3	Тема 3. Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України	2
4	Тема 4.. Загальна характеристика системи органів державної влади	2
5	Тема 5. Основи цивільного права та цивільного процесу	2
6	Тема 6. Законодавство про працю та соціальний захист населення	2
7	Тема 7. Основи сімейного та житлового права України	2
8	Тема 8. Основи адміністративного та кримінального права	2
	Разом	16

Теми семінарських занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні загальні поняття теорії права та держави	2
	Разом	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні загальні поняття теорії права та держави.	8
2	Тема 2.. Конституція як основний закон	8

	держави і суспільства. Права та обов'язки громадян України	
3	Тема 3 Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України.	8
4	Тема 4. Загальна характеристика системи органів державної влади	8
5	Тема 5. Основи цивільного права та цивільного процесу	6
6	Тема 6. Законодавство про працю та соціальний захист населення	6
7	Тема 7. Основи сімейного та житлового права України	6
8	Тема 8. Основи адміністративного та кримінального права	8
	Разом	58

Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні загальні поняття теорії права та держави.	10
2	Тема 2. Конституція як основний закон держави і суспільства. Права та обов'язки громадян України	10
3	Тема 3. Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України.	10
4	Тема 4. Загальна характеристика системи органів державної влади	10
5	Тема 5. Основи цивільного права та цивільного процесу	12
6	Тема 6. Законодавство про працю та соціальний захист населення	10
7	Тема 7. Основи сімейного та житлового права України	10
8	Тема 8. Основи адміністративного та кримінального права	10
	Разом	82

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни «Правознавство» передбачає проведення лекційних та семінарських занять, а також самостійну роботу здобувачів вищої освіти.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для оцінки знань здобувачів вищої освіти використовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті методом опитування та письмового контролю. У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують одну модульну роботу. Підсумкова форма контролю – диференційований залік.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поточне тестування та самостійна робота								МКР № 1	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8		
10	10	10	10	10	10	10	10		
Поточна оцінка 40				Поточна оцінка 40				20	100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

3 бали – відповідь “відмінно”

2 бали – відповідь “добре”

1 бал – відповідь “задовільно”

1 бал – якісне, змістовне доповнення (1 або кілька, але не більше за суму на тему)

1 бал – участь у дискусії, обговоренні проблеми (1 або кілька, але не більше за суму на тему)

1 бал – змістовне, проблемне питання доповідачу (1 або кілька, але не більше за суму на тему)

№ питання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь															

Підпис здобувача вищої освіти _____

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО Модульної контрольної роботи з дисципліни «Правознавство»

ВАРІАНТ - I

1. Вкажіть, як називається порядок утворення і функціонування державної влади

- А. Форма держави;
- Б. Форма державно-правового режиму;
- В. Форма державного правління.

2. Вкажіть, як називаються суспільні відносини, врегульовані нормами права

- А. Державні відносини
- Б. Правовідносини;
- В. Соціальні відносини.

3. Визначте нормативний акт, який має найвищу юридичну силу

- А. Кримінальний кодекс України;
- Б. Укази Президента України;
- В. Постанови Кабінету України.

4. Визначте назву документа (події), який згадується в преамбулі Конституції України.

- А. Декларація про державний суверенітет;
- Б. IV Універсал Української Центральної Ради;
- В. Всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 р.

5. Відповідно до Конституції України за формою територіального устрою Україна є

- А. Унітарною державою;
- Б. Унітарною складною державою;
- В. Федерацією.

6. Визначте твердження, яке відповідає Конституції України

- А. Громадяни мають рівень конституційних прав, які залежать від майнового стану;
- Б. Громадяни мають рівень конституційних прав, який залежить від регіону проживання;
- В. Громадяни мають рівні конституційні права і свободи.

7. Визначте конституційне право і свободу, яке належить до політичних

- А. Право направляти звернення до органів державної влади;
- Б. Право на соціальний захист;
- В. Право на страйк.

8. Визначте помилкове твердження

- А. Кожному гарантується право на свободу світогляду та віросповідання;
- Б. Кожен має право вільно обирати і бути обраним;
- В. Кожному гарантується недоторканість житла.

9. Визначте, для захисту яких прав та інтересів особи, що працюють, мають право на страйк

- А. Культурних;
- Б. економічних та соціальних;
- В. політичних.

10. Визначте, яке із зазначених питань може бути винесено на Всеукраїнський референдум

- А. Зміни до Конституції;
- Б. Зміст вироку суду;

В. Введення надзвичайного стану.

11. Виберіть твердження , що визначає статус Кабінету Міністрів України

А. Вищий орган у системі органів виконавчої влади;

Б. Правоохоронний орган;

В. Єдиний орган виконавчої влади.

12. Визначте, в якому віці громадянин може бути вперше обраним на посаду судді

А. 35 років;

Б. 25 років;

В. 30 років.

13. Вкажіть, як називаються правові акти, що приймаються Верховною Радою України

А. Укази;

Б. Накази;

В. Закони.

14. Визначте, який орган є найвищим органом у системі судів загальної юрисдикції

А. Конституційний суд України;

Б. Верховний суд України;

В. Апеляційний суд України.

15. Визначте назву парламенту України

А. Кабінет Міністрів України;

Б. Верховна Рада України;

В. Адміністрація Президента України.

16. Оберіть поняття, що позначає суб'єктів цивільних правовідносин

А. Юридичні особи;

Б. Юридичні факти;

В. Юридичні учасники.

17. Вкажіть, який із зазначених термінів позначає вид цивільної дієздатності

А. Індивідуальна дієздатність;

Б. Часткова дієздатність;

В. Формальна дієздатність.

18. Визначте галузь права, яка регулює питання про спадщину

А. Цивільне право;

Б. Конституційне право;

В. Сімейне право.

19. Визначте вік, у якому за загальним правилом передбачено прийняття на роботу

А. 14 років;

Б. 16 років;

В. 18 років.

20. Визначте назву робочого часу, який встановлюється за згодою між власником і працівником

А. Ненормований;

Б. Скорочений;

В. Неповний.

21. Визначте шлюбний вік для жінки з законодавством України

А. 16 років;

Б. 17 років;

В. 18 років.

22. Вкажіть зайве в переліку умов укладання шлюбу

А. Наявність повної середньої освіти;

Б. Вільна згода осіб;

В. Досягнення шлюбного віку.

23. Визначте орган, до якого повинно звернутися подружжя, що має неповнолітніх дітей, у разі розірвання шлюбу

А. Орган опіки і піклування;

Б. Суд;

В. Орган реєстрації актів цивільного стану.

24. Визначте, яка галузь права регулює відносини у сфері державного управління

- А. Податкове право;
 - Б. Адміністративне право;
 - В. Конституційне право.
- 25. Вкажіть, чи підлягають адміністративній відповідальності неповнолітні**
- А. Підлягають на загальних підставах;
 - Б. Підлягають лише після досягнення 16 років;
 - В. Підлягають лише після досягнення 18 років.
- 26. Визначте строк адміністративного арешту**
- А. 15 діб;
 - Б. 20 діб;
 - В. 10 діб.
- 27. Визначте, на які частини поділяється Кримінальний кодекс України**
- А. Загальну і спеціальну;
 - Б. Загальну і особливу;
 - В. Основну і додаткову.
- 28. Визначте, яке із вказаних визначень характеризує поняття «суб'єктивна сторона злочину»**
- А. Зовнішнє виявлення злочину;
 - Б. Внутрішнє, психічне ставлення особи до свого злочинного діяння;
 - В. Особа, що вчинила злочин.
- 29. Визначте, що в переліку не належить до видів кримінальних покарань**
- А. Громадські роботи;
 - Б. Арешт;
 - В. Обмеження дозвілля.
- 30. Визначте зайве в переліку обставин, що обтяжують кримінальну відповідальність**
- А. Вчинення злочину неповнолітнім;
 - Б. Вчинення злочину організованою групою;
 - В. вчинення злочину з особливою жорстокістю.

ВАРІАНТ – II

- 1. Вкажіть зайве в переліку форм державного правління**
- А. Монархія;
 - Б. Республіка;
 - В. Федерація.
- 2. Визначте нормативно-правовий акт, який є підзаконним**
- А. Закон України «Про охорону праці»;
 - Б. Наказ Міністерства освіти і науки;
 - В. Сімейний кодекс України.
- 3. Виберіть слово, що позначає вид юридичної відповідальності**
- А. Адміністративна відповідальність;
 - Б. Карна відповідальність;
 - В. Публічна відповідальність.
- 4. Визначте складові елементи норми права**
- А. Гіпотеза, диспозиція;
 - Б. Гіпотеза, санкція;
 - В. Гіпотеза, диспозиція, санкція.
- 5. Вкажіть, що з названого охоплюється поняттям «фізична особа».**
- А. Курсант (студент) університету цивільного захисту України;
 - Б. Організація;
 - В. Підприємство.
- 6. В якому розділі закріплені основи конституційного ладу України**
- А. I розділі;
 - Б. II розділі;
 - В. III розділі.
- 7. Визначте конституційну форму державного правління України**

- А. Парламентсько-президентська республіка;
- Б. Президентсько-парламентська республіка;
- В. Парламентська республіка.

8. Визначте твердження, яке не відповідає Конституції України.

- А. державною мовою в Україні є українська мова;
- Б. застосування мов в Україні гарантується Президентом України;
- В. в Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської та інших мов національних меншин України.

9. Виберіть твердження, яке відповідає Конституції України

- А. Права і свободи людини і громадянина є вичерпними;
- Б. Права і свободи людини і громадянина не є вичерпними;
- В. Законодавством не визначено.

10. Вкажіть вид демократії, який існує в Україні

- А. Президентська;
- Б. Народна;
- В. Представницька.

11. Визначте, хто є гарантом прав і свобод людини і громадянина в Україні

- А. Верховна Рада України;
- Б. Президент України;
- В. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

12. Визначте, яким шляхом здійснюється народне волевиявлення

- А. Через вибори;
- Б. Через референдум;
- В. Вірно все вищезгадане.

13. Вкажіть один із видів виборів народних депутатів України

- А. Позачергові;
- Б. Проміжні;
- В. Планові.

14. Вкажіть орган державної влади, що належить до виконавчих органів

- А. Прокуратура України;
- Б. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини;
- В. Міністерство науки і освіти.

15. Визначте, що з названого не входить до правового статусу Президента України

- А. Глава виконавчої влади;
- Б. Глава держави;
- В. Виступає від імені держави.

16. Доберіть поняття, що позначає здатність своїми діями набувати цивільних прав та обов'язків

- А. Деліктоздатність;
- Б. Правоздатність;
- В. Дієздатність.

17. Визначте, хто згідно з цивільним законодавством, має право укладати право чини від імені та в інтересах малолітніх осіб

- А. Нотаріус;
- Б. Батьки (усиновлювачі);
- В. Органи опіки та піклування.

18. Визначте зайве в переліку дійсності заповіту

- А. Укладання в письмовій формі;
- Б. Посвідчення в органах місцевого самоврядування;
- В. Нотаріальне посвідчення.

19. Вкажіть, на яку категорію працівників, згідно з трудовим законодавством України, розповсюджується дія колективного договору

- А. На усіх працівників організації;
- Б. Тільки на членів профспілки;
- В. На осіб, що тривало пропрацювали на підприємстві.

20. Вкажіть, у якому випадку укладення трудового договору в письмовій формі є обов'язковим

- А. Укладення трудового договору з членом профспілки;
- Б. Укладення контракту;
- В. Коли працівник не досяг віку 18 років.

21. Визначте, для працівників, зайнятих на роботі зі шкідливими умовами праці тривалість робочого часу на тиждень не може перевищувати

- А. 36 годин;
- Б. 40 годин;
- В. 24 години.

22. Визначте, тривалість мінімальної щорічної основної відпустки, що надається працівникам

- А. 28 календарних дні;
- Б. 24 календарних днів;
- В. 30 календарних днів.

23. Вкажіть, хто уповноважений реєструвати укладання шлюбу

- А. Церква;
- Б. Нотаріус;
- В. Орган реєстрації актів цивільного стану.

24. Вкажіть орган, який приймає рішення про позбавлення батьківських прав

- А. Орган опіки та піклування;
- Б. Суд;
- В. Орган реєстрації актів цивільного стану.

25. Визначте осіб, які не можуть перебувати у шлюбі між собою згідно з положеннями сімейного законодавства

- А. Особи, які уклали повторний шлюб;
- Б. Двоюрідні брат та сестра;
- В. Троюрідні брат та сестра.

26. Вкажіть, з якого віку особа несе адміністративну відповідальність

- А. з 17 років;
- Б. з 16 років;
- В. з 18 років.

27. Визначте, яке із правопорушень є адміністративним

- А. Грабіж;
- Б. Про строчка платежу;
- В. Безквитковий проїзд у транспорті.

28. Визначте, яке з названих положень є ознакою злочину

- А. Осудність;
- Б. Суб'єкт злочину;
- В. Об'єкт злочину.

29. Визначте правові норми, які містяться в Особливій частині Кримінального кодексу України

- А. Співучасть у злочині;
- Б. Злочини проти правосуддя;
- В. Обставини, що пом'якшують злочинність діяння.

30. Визначте зайве в переліку злочинів за ступенем тяжкості

- А. Тяжкі злочини;
- Б. Особливі злочини;
- В. Злочини невеликої тяжкості.

13.2. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК)

Модуль 1.

1. Поняття і ознаки держави.
2. Функції держави.
3. Механізм держави.
4. Особливості державного апарату України.
5. Державний устрій, форма правління та політичний режим України.
6. Загальна характеристика та ознаки правової держави.
7. Шляхи побудови правової держави в Україні.
8. Поняття права та його основні ознаки.
9. Функції права.
10. Норми права та їх види.
11. Структура норми права.
12. Галузі права.
13. Джерела права.
14. Закони і підзаконні нормативні акти.
15. Поняття, ознаки й види правопорушень.
16. Поняття, види і цілі юридичної відповідальності.
17. Неповний робочий час.
18. Скорочений робочий час.
19. Суть та значення права в діяльності органів та підрозділів ДСНС України.
20. Регулювання державою рівня пожежної безпеки та надзвичайних ситуацій.
21. Роль та значення працівника ДСНС України в підтриманні високого рівня безпеки держави.
22. Основні види актів конституційного значення за часів Київської Русі.
23. Конституція П. Орлика пам'ятка правої культури України.
24. Універсали Центральної Ради - правові норми конституційного значення.
25. Конституція УНР 1918 року та її аналіз.
26. Загальна характеристика радянської конституції України 1919, 1929, 1937 та 1978р.
27. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р.
28. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р.
29. Розробка та прийняття Конституції України 1996 року. Її структура.
30. Основні риси України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави.
31. Конституційні засади побудови та функціонування національної правової системи.
32. Конституційне регулювання економічних відносин в Україні.
33. Державна мова і державні символи України.
34. Основні положення Загальної декларації прав людини 1948 р.
35. Поняття прав і свобод людини і громадянина України.
36. Конституційні обов'язки громадян України.
37. Особисті права та свободи громадян України.
38. Політичні права та свободи громадян України.
39. Соціально-економічні та культурні права громадян України.
40. Конституційні гарантії захисту прав людини України.
41. Конституційно-правовий захист прав дитини.
42. Умови набуття і підстави для припинення громадянства України.
43. Поняття безпосередньої демократії та форми її здійснення.

44. Виборча система України.
45. Принципи виборчого права України.
46. Підготовка та проведення виборів народних депутатів України.
47. Підготовка та проведення виборів Президента України.
48. Поняття та види референдуму.
49. Конституційний інститут всеукраїнського референдуму.
50. Конституційний статус народного депутата.
51. Склад і повноваження Верховної Ради України.
52. Чергові та позачергові сесії Верховної Ради України.
53. Право законодавчої ініціативи та її суб'єкти.
54. Повноваження Президента України.
55. Конституційне регулювання питань припинення повноважень президента України.
56. Процедура імпічменту.
57. Склад і повноваження Кабінету Міністрів України.
58. Центральні органи виконавчої влади України.
59. Завдання державної служби України з надзвичайних ситуацій.
60. Місцеві органи виконавчої влади в Україні.
61. Поняття види і завдання правосуддя в Україні.
62. Принципи правосуддя.
63. Судова система України.
64. Склад і повноваження Вищої Ради Юстиції.
65. Повноваження і принципи діяльності Прокуратури України.
66. Повноваження і організація діяльності Конституційного Суду України.
67. Основні засади територіального устрою України.
68. Адміністративно-територіальний устрій України.
69. Особливості регулювання праці неповнолітніх.
70. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України.
71. Колективний договір.
72. Відмінності трудового договору від контракту.
73. Сторони і зміст трудового договору.
74. Випробування при прийомі на роботу.
75. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника.
76. Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
77. Робочий час.
78. Час відпочинку.
79. Порядок накладення і зняття дисциплінарних стягнень.
80. Матеріальна відповідальність сторін.
81. Індивідуальні трудові спори.
82. Колективні трудові спори
83. Особливості праці жінок та молоді.
84. Поняття та види пенсій.
85. Соціальний захист дитинства та сім'ї.
86. Загальна характеристика Цивільного кодексу України.
87. Цивільна правоздатність та дієздатність.
88. Поняття і види власності в Україні.
89. Договір в цивільному праві.
90. Zobov'язальне право.
91. Поняття та види цивільно-правової відповідальності.
92. Спадкування за законом і за заповітом.
93. Поняття, суб'єкти, стадії цивільного процесу.

94. Загальна характеристика Сімейного кодексу України.
95. Умови і порядок укладення шлюбу.
96. Шлюбний контракт.
97. Розірвання шлюбу.
98. Особисті і майнові права і обов'язки подружжя.
99. Права та обов'язки батьків та дітей.
100. Опіка та піклування.
101. Патронат як одна із форм правового захисту дітей.
102. Загальна характеристика Житлового кодексу України.
103. Право громадян на житло та форми його реалізації.
104. Договір житлового найму.
105. Приватизація державного житлового фонду.
106. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення
107. Поняття та склад адміністративного правопорушення.
108. Поняття адміністративної відповідальності.
109. Види адміністративних стягнень.
110. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.
111. Поняття та ознаки злочину.
112. Склад злочину.
113. Види злочинів.
114. Співучасть у злочині. Види співучасників.
115. Кримінальна відповідальність та її підстави.
116. Кримінальне покарання та його види.
117. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.

13.3. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Плани семінарських занять наведені у **додатку 1** до цієї програми.

13.4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти наведені у методичному матеріалі: ***Робочий зошит з дисципліни «Правознавство».***

13.5. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ І ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Завдання до виконання контрольних робіт для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання наведені у **додатку 2** до цієї програми.

13.6. ПАКЕТ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (ККР) ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ

Пакет ККР для перевірки знань наведений у **додатку 3** до цієї програми.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України, 1996 р. від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (із змінами)
2. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 р.
3. Акт проголошення незалежності України від 24.08.1991 р.
4. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X(із змінами)
6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (із змінами)

7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III (із змінами)
8. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (із змінами)
9. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV (із змінами)
10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами)
11. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV (із змінами)
12. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III (із змінами)
13. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами)
14. Закон України «Про громадянство України» від 18.01.2001 р. № 2235-III (із змінами)
15. Закон України «Про правовий статус іноземців» від 22.09.2011 № 3773-VI (із змінами)
16. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 р. (із змінами)
17. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII (із змінами)
18. Закон України «Про всеукраїнський референдум» від 06.11.2012 № 5475-VI (із змінами)
19. Закон України «Про статус народного депутата України» від 17.11.1992 № 2790-XII. (із змінами)
20. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 № 586-XIV (із змінами)
21. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 № 2694-XII (із змінами)
22. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 № 504/96-ВР (із змінами)
23. Закон України «Про громадські об'єднання громадян» від 22.03.2012 № 4572-VI (із змінами)
24. Правознавство: Конспект лекцій / Уклад. О.О.Островерх, Т.М.Ковалевська . — Х. : УЦЗУ, 2007 . — 158 с.

Допоміжна

25. Правознавство : Підручник / А.І.Берлач, Д.О.Карпенко, В.С.Ковальський та ін. ; За ред. В.В.Копейчиков, А.М.Колодій . — К. : Юрінком Інтер, 2005.
26. Правознавство : Навч. посібник / В.І.Бобир, С.Е.Демський, А.М.Колодій та ін. ; За ред. В.В.Копейчикова . — 2-ге вид., перероб. та допов. — К. : Юрінком Інтер, 1999 . — 704 с.
27. Правознавство : Навч. посібник / С.Е.Демський, В.С.Ковальський, А.М.Колодій та ін. ; За ред. В.В.Копейчикова . — 6-е вид., стер. — К. : Юрінком Інтер, 2002 . — 736 с.
28. Правознавство : Навч. посібник / А.М.Колодій, І.В.Опришко, С.Е.Демський та ін. ; За ред. В.В.Копейчикова . — 3-є вид., перероб. та доп. — К. : Юрінком Інтер, 2000 . — 640 с.
29. Правознавство : Підручник / С.Е.Демський, В.С.Ковальський, А.М.Колодій та ін. ; За ред. В. В. Копейчикова. — 7-е вид., стер. — К. : Юрінком Інтер, 2003 . — 736 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>
2. <http://www.dsns.gov.ua/>

Розробник:

Начальник кафедри наглядно-профілактичної діяльності
к.пед.н., доцент

О.О.Островерх